

HERKÜL MİLLAS
30 Aralık 2014
ZAMAN GAZETESİ

Yeni yıl ve yeni Türkiye yeni bir sözlük de gerektirir. Aslında diller gelişmelere ayak uydurarak hep değişirler, kelimeler, kavramlar ve terimler yeni anlamlar edinirler.

Aramızda anlaşabilmemiz için aşağıdaki siyasetle ilgili yeni anlamlara dikkatinizi çekerim. Düne kadar bellediklerinizi bir daha düşünmenizi öneririm. Siz okuyuculara, 2015 yılının da böylesine şakacı ve şen olmasını da dilerim.

Adalet: Şu an bu konuda bir belirsizlik var. Ama kelimenin kökeni olarak “adale”den geldiği belli. Adaleleri güçlü olan birilerine arada “adaletli” deniliyor; oysa doğrusu “adaleli” olmalı.

Hukuk, guguk: Bu alanda da farklı yorumlar var. Ama herhalde bunlar birbirleriyle iç içe ve ilişkilidirler; tek bir harf farkı var aslında.

Hak: Herkesin sahip olmak istediği, kimseye kaptırmamaya çalıştığı.

Dış politika:Dünyanın yeni hayalî dizaynı. Dev aynasına bakınca başarı hemen belli oluyor.

İç politika: Barış ve kavga sürelerinin aynı anda araştırılması. Amaç içimizin huzura kavuşması ve dışımızın aklanması.

Muhalif: Seçimlerden sonra (susması gerekirken) hâlâ konuşmayı sürdüren arsız.

Yandaş: Muhalife karşı çıkan. Bu kelime bazen çok yanlış kullanılıyor: Güçsüz ve mağdurun yanında olana yandaş denmez; mazoşist denir.

Tarafsız yorum: “Bizim” görüşümüzü destekleyen yorum.

Tarafli yorum: Tarafsız olmayan yorum.

Silahlı terör örgütü: Silah kullanarak ve şiddet uygulayarak korku salan teşkilat; ama silahsız ve şiddet kullanmadan yine öyle olunabiliyor. Uygun algı oluşturulmuşsa herhangi bir grup, hatta kişi olabilir.

Ötekileştirme: Öteki'ne leş muamelesi yapmak.

Eleştiri: Örtülü hakaret.

Hakaret: Rahatsız edici ve hoş gitmeyen eleştiri, laf, hiciv, yorum, davranış, duruş, el hareketi, göz kaç hareketi, laf atmak, imalı süzmek, anlamlı öksürmek, sırtlamak, dik bakmak, yanlış arkadaş seçmek, olmadık yerde bulunmak, sokağa çıkmak, meydana yönelmek, ıslık çalmak, para çalma demek, istifa etmek, istifa etmemek, alkışlamamak, konuşma sırasında saate bakmak veya esnemek, televizyonu kapatmak, olanları haber yapmak, ceketini iliklememek, soru sormak, güzel soru sormamak, çirkin heykel dikmek, başka bir ülkenin başkanı olmak, öteki olmak, doğru dürüst doğum yapmamak, böyle bir doğumun sonucu olmak, kısacası “olmak”. Yani anlayacağınız beğenmediğimiz her şey.

Müeyyide: Konjonktüre göre, bazen yok hükmündedir bazen hakaretin bedelidir.

Suçlama: Kaynağına bağlı. Kimi zaman komplodur, ciddiye alınmaz. Kimi zaman hükümdür.

Hain: Çıkarı adına vatani satmış kişidir. Mustafa Kemal'den Nazım Hikmet'e pek çok kimseye zamanında böyle denmiştir. Bir tür öngörüdür: Sonradan çok seveceklerimize ve sayacaklarımıza yakıştırılan sıfattır.

Avrupa Birliği: Kimi zaman aşağı gördüğümüz kusur dolu temel düşman; kimi zaman idealimiz, hasretimiz. Yani o anki amacımıza göre. Şizofreni ile ilişkisi yoktur.

Tutarlılık: İkide birde görüş ve tutum değiştirmemek. Hep tutarsız olmuş olanlar tutarlı olmak istiyorsa, tutarsızlıklarını sürdürmelidir.

Korku: Disiplinin ilk şartıdır. Disiplini sevenlerin temel aletidir. Korku korkuyu beslediği için bulaşıcıdır; başlatmak yeterlidir, sonrası kendiliğinden gelir, etrafa yayılır, herkes disipline girmiş olur.

Cesur siyasetçi: Korkak olabilme cesaretine sahip olandır.

Lobi: Eski anlamı: Sinema ve tiyatrolarda ara verildiğinde gidilen yer, hol. 2015'in kullanışı ikinci ve yararlı anlamıdır: Bizi eleştirenler, kumpas kuranlar, arkadan hançerleyenler vb. Bunların kötü oldukları bize karşı olmalarından bellidir.

Fikir özgürlüğü: Aklına ne gelirse düşünebilme hakkıdır. Bu hak kısıtlanamaz. Bazen bu özgürlükle ifade özgürlüğü karıştırılıyor. Düşünmek başka konuşmak ve yazmak bambaşkadır. Konuşmak ve yazmak özgürlüğünü düşünmek de kısıtlanamaz.

Demokrasi: Batı'nın bir siyasi projesidir. Ne kadar Batı'ya yakın hissediyorsak, güveniyorsak, inanıyorsak, Batı'yı seviyor ve beğeniyorsak; demokrasiyi de o kadar istiyoruz.

Romantizm: Geçen yüzyıllarda Avrupa'yı sarmış bir hareketti: heyecan verici düşler kurmak, maceralara atılmak, geçmişte kayıp cennetler icat etmek, sıradan insanın sözde erdemlerini yüceltmek... Malum, bu Batılı akımlar belli bir gecikme ile dünyanın başka yörelerine de yayılır.

Paralel: Yan yana olup da hiçbir zaman birbirine değmeyecek çizgiler için söylenirdi. Ama şimdi iç içe olmuş olanlar için de kullanılıyor. Alt tarafı bir kelime işte!

Vatandaş / soydaş: Birincisi yasalara göre ülkenin resmen eşit statükodaki sakinidir. Yurt dışına çıkınca yine vatandaşdır. Onu sevmemiz şart değil. Hatta kin de duyabiliriz. Ömür boyu tepeleriz de gerekirse. Soydaş ise bunun tam tersidir: Ülke ile yasal hiçbir ilişkisi yoktur. Onu çok sever, hakları için nutuklar çekeriz. Zaten istesek de ona kötülük edemeyiz. Ama olur da yurt içine gelirse soydaşlığı yok olur ve vatandaş statüsüne düşer.

Küfür: Çocuklarımızın kullanmasını istemediğimiz bazı kötü kelimelerin aslında artık siyaset dili olduğunu onlara öğretmeliyiz. Şimdilik ağızlarını bozmasınlar. Zamanla anlarlar.

Yasalar: Her davranışımıza uyum sağlamaları için hep yeniden kaleme alınan maddeler.

Masumiyet karinesi: Kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olmadığında suçluları masum saymak

ilkesidir. Tersî durumlarda tersî uygulanır. Yani masum olanı, daha mahkeme karşısına çıkmadan birileri suçlu ilan edebilir.